

**W prostocie mojego
serca radośnie oddałem
Ci wszystko.**

(Tekst liturgii ambrożyjskiej)

DZIESIĄTA ROCZNICA ŚMIERCI KS. LUIGIEGO GIUSSANIEGO (1922-2005)

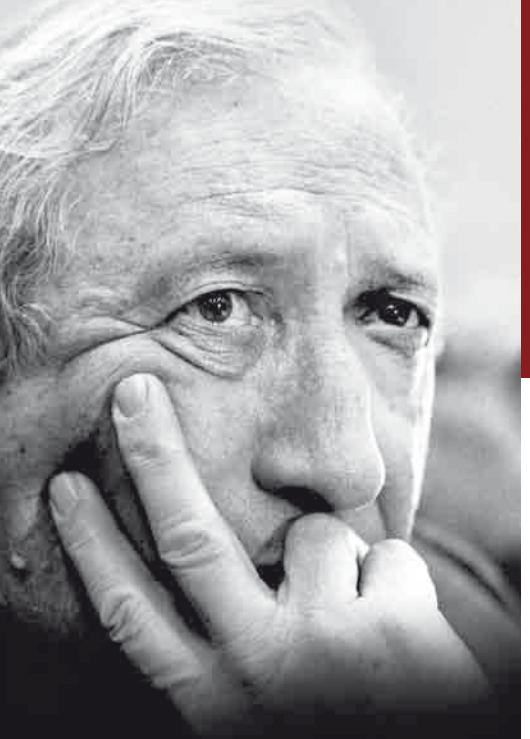

OD MOJEGO ŻYCIA DLA WASZEGO

---

pod redakcją Ruchu KOMUNIA I WYZWOLENIE

Z BIOGRAFII

1922 15 października: w Desio pod Mediolanem przychodzi na świat Luigi Giovanni Giussani, syn Angeliny Gelosa i Beniamino Giussaniego.

1928 Rozpoczyna naukę w szkole podstawowej.

1933 2 października: wstępuje do diecezjalnego niższego seminarium San Pietro Martire di Seveso.

1937 Przechodzi do seminarium w Venegono.

1939 Wraz z kilkoma przyjaciółmi zakłada grupę pod nazwą „Studium Christi”.

1945 26 maja: otrzymuje święcenia kapłańskie z rąk kard. Ildefonso Schustera. Otrzymuje dyplom z teologii i uczy w niższym seminarium w Seveso. Rozpoczyna posługę w parafii na peryferiach Mediolanu; musi ją opuścić z powodu poważnych problemów z płucami.

1946 Długi okres rekonwalescencji, trwający do 1949 r.

1950 Po powrocie do zdrowia powraca do nauczania w seminarium. W soboty i niedziele posługuje w parafii w centrum Mediolanu.

1951 Po przypadkowym spotkaniu z kilkorgiem licealistów dojrzewa w nim pragnienie, by poświęcić się wychowaniu młodzieży.

1954 Otrzymuje tytuł doktora teologii za rozprawę *Chrześcijańskie pojmowanie człowieka według Reinholda Niebuhra*. Zaczyna uczyć religii w liceum im. G. Bercheta w Mediolanie. W kolejnych latach będzie też nauczał w innych mediolańskich szkołach.

1955 Zostaje mianowany na asystenta diecezjalnego Młodzieży Uczniowskiej (GS).

1957 Angażuje całe GS w Misjach miejskich, zainicjowanych przez abp Giovanniego Montiniego. Kierując GS odnawia jego propozycję wychowawczą. Angażuje studentów GS w działania mające wychowywać do miłości, które nazywa „gestem charytatywnym” – odbywa się on w Bassa, biednej dzielnicy Mediolanu.

1958 gromadzi się wokół niego pierwsza grupka ludzi, którzy potem stworzą *Gruppo adulto* i stowarzyszenie *Memores Domini*.

1960 Po raz pierwszy wyjeżdża do Brazylii, uprzedzając wyjazd pierwszych misjonarzy z GS.

1964 Zaczyna wykładać wstęp do teologii na Uniwersytecie Katolickim w Mediolanie.

1965 Miesiące letnie spędza w Stanach Zjednoczonych, by zapoznać się z formami stowarzyszeń parafialnych. Po powrocie rzeka się prowadzenia GS; w Młodzieży Uczniowskiej widać pierwsze oznaki kryzysu, którego kulminacją będzie rok 1968.

1967 Przystaje uczyć w liceum im. Bercheta.

1968 W trakcie miesięcy buntów studenckich kładzie podwaliny pod nowy początek Ruchu.

1969 Po raz pierwszy pojawia się nazwa „Komunia i Wyzwolenie”.

1971 Towarzyszy powstawaniu benedyktyńskiego klasztoru w Cascinazza koło Mediolanu. W Polsce spotyka abp Karola Wojtyłę. Poznaje szwajcarskiego teologa Hansa Ursa von Balthasara, a przez niego Josepha Ratzingera.

1975 Zaprzyjaźnia się z kilkoma rodzinami z Hiszpanii, które będą zarzewiem CL w tym kraju. 23 marca, w Niedzielę Palmową wraz z całym Ruchem bierze udział w pielgrzymce na Plac Świętego Piotra zainicjowanej przez Pawła VI; po uroczystościach odbywa rozmowę z Papieżem.

1976 Uczestniczy w Spotkaniu Odpowiedzialnych za wspólnoty studenckie CL; jest to moment zwrotny w historii Ruchu.

1979 18 stycznia przyjmuje go na audiencji papież Jan Paweł II. 31 marca po raz pierwszy Papież przyjmie wszystkich studentów z CL wraz z założycielem Ruchu.

1981 Biskup Piacenzy Enrico Manfredini zatwierdza statut *Memores Domini*.

1982 11 lutego: Papieska Rada ds. Świeckich oficjalnie zatwierdza statut Bractwa Komunia i Wyzwolenie, którego ks. Giussani jest założycielem i dożywotnim przewodniczącym.

1983 Jan Paweł II mianuje go prałatem.

1984 Przewodniczy pielgrzymce CL do Rzymu, z okazji audiencji u Jana Pawła II na trzydziestolecie Ruchu.

1985 W Avila uczestniczy w spotkaniu stowarzyszenia kulturalnego Nueva Tierra, którego jednym z odpowiedzialnych jest ks. Julián Carrón; we wrześniu Nueva Tierra włącza się do CL. Jan Paweł II przyjmuje go na audiencji wraz z księżmi z CL. Towarzyszy powstaniu Bractwa Kapłańskiego Misjonarzy św. Karola Boromeusza.

1986 Odbywa pielgrzymkę do Ziemi Świętej.

1987 Przemawia na spotkaniu Chrześcijańskiej Demokracji z Lombardii w Assago koło Mediolanu. Wyjeżdża do Japonii, gdzie spotyka się z jednym z przywódców japońskiego buddyzmu, Shodo Habukawą. Uczestniczy w Synodzie Biskupów poświęconym świeckim, jako członek z nominacji papieskiej.

1988 Statut *Memores Domini* zostaje zatwierdzony przez Stolicę Apostolską: jest to prywatne, powszechne stowarzyszenie kościelne, ks. Giussani jest jego założycielem i dożywotnim przewodniczącym.

1990 Zaczyna towarzyszyć grupie osób, które tworzą początki przyszłego Bractwa Św. Józefa.

1991 Po osiągnięciu wieku emerytalnego prze staje wykładać na Uniwersytecie Katolickim.

1992 Przewodniczy pielgrzymce do Lourdes na dziesięciolecie Bractwa CL.

1993 Stolica Apostolska zatwierdza Statut Instytutu Sióstr Miłości od Wniebowzięcia, z którymi był związany od 1958 r. W wydawnictwie Rizzoli rozpoczyna się wydawanie serii „Książki ducha chrześcijańskiego”, którą ks. Giussani kieruje; ukaze się w niej ponad 80 tytułów.

1995 Zaczyna publikować artykuły w prasie świeckiej, w tytułach takich jak „Il Giornale”, „La Repubblica”, „Corriere della sera”. Jest laureatem nagrody Cultura Cattolica w Bassano del Grappa.

1997 Nagraniami *Stabat Mater* Pergolesiego inauguruje serię muzyczną „Spirto Gentil”, którą kieruje we współpracy z Deutsche Grammophon i z innymi wytwórniami dyskograficznymi; seria zawiera 52 tytuły. W siedzibie ONZ w Nowym Jorku zostaje zaprezentowany angielski przekład *Zmysłu religijnego*.

1998 30 maja: Przemawia na Placu Świętego Piotra w trakcie spotkania ruchów i nowych wspólnot z Janem Pawłem II.

2002 11 lutego: Z okazji dwudziestej rocznicy zatwierdzenia Bractwa CL otrzymuje od Jana Pawła II ręcznie napisany, długi list.

2003 Z okazji pogrzebu włoskich żołnierzy poległych w zamachu w Nassirya podpisuje materiał z komentarzem dla włoskiej telewizji TG2.

2004 Z okazji pięćdziesiątej rocznicy powstania Ruchu przesyła do Jana Pawła II ostatni list. Uzyskuje od arcybiskupa Madrytu zgodę na przeniesienie ks. Juliána Carróna do Mediolanu, by mógł z nim współprowadzić Ruch. W październiku, z okazji rocznicowej pielgrzymki do Loreto, pisze list do całego Ruchu. Pod koniec grudnia jego sytuacja zdrowotna gwałtownie się pogarsza.

2005 22 lutego: Umiera w swoim mieszkaniu w Mediolanie. 24 lutego: uroczystościom pogrzebowym przewodniczy i homilię wygłasza ówczesny prefekt Kongregacji Nauki Wiary Joseph Ratzinger, jako osobisty wysłannik Jana Pawła II. Pogrzeb odbywa się w kwaterze zasłużonych cmentarza Monumentale w Mediolanie, gdzie spoczywają wybitni obywatele miasta.

2008 Prochy zostają przeniesione do nowo zbudowanej kaplicy na cmentarzu Monumentale. Od dnia pogrzebu grób jest celem nieprzerwanych pielgrzymek z Włoch i całego świata.

2012 22 lutego: Na koniec Mszy świętej celebrowanej w Katedrze Mediolańskiej w siódmą rocznicę śmierci ks. Giussaniego ks. Julián Carrón, przewodniczący Bractwa CL, ogłasza złożenie prośby o rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego ks. Giussaniego, przyjętej przez arcybiskupa Mediolanu, kard. Angelo Scolę.

**W moim życiu wszystko
działo się w sposób absolutnie
normalny, i tylko to, co się
wydarzało, w momencie, gdy się
wydarzało, wzbudzało podziw:
tak bardzo było widać, że to
Bóg działa, splatając z wydarzeń
historię, która działa się i dzieje
wciąż na moich oczach.**

Luigi Giussani

//

Załóżmy, że się rodzicie,
że wychodzicie z łona swojej matki
w tym wieku, w którym jesteście teraz.

Jakie byłoby pierwsze,
to absolutnie pierwsze odczucie,
to znaczy pierwsza reakcja
wobec rzeczywistości?

Luigi Giussani

//

INSTRUKCJA NA DROGĘ DO ZNACZENIA RZECZYWISTOŚCI

INTENSYWNIENIE *przeżywać* RZECZYWISTOŚĆ

Załóżmy, że się rodzicie, że wychodzicie z łona swojej matki w tym wieku, w którym jesteście teraz, to znaczy ze stopniem rozwoju i świadomości, jaki teraz posiadacie. **Jakie byłoby pierwsze, to absolutnie pierwsze odczucie, to znaczy pierwsza reakcja wobec rzeczywistości?** Gdybym po raz pierwszy, opuszczając matczyne łono, otworzył szeroko oczy, zdominowałyby mnie podziw i zdumienie rzeczami będącymi „obecnością”.

NIEODPARTE ZDUMIENIE. Ogarnęłoby mnie nieodparte zdumienie obecnością, którą zgodnie ze współczesną terminologią nazywamy słowem „rzecz”. Rzeczy! Coś! To zaś jest konkretna, i, jeśli chcecie, zupełnie banalna wersja słowa „byt”. *Byt*: nie jako coś abstrakcyjnego, lecz jako obecność – obecność, której nie stwarzam, ale którą zastałem i która mi się narzuca. W tym momencie ja, o ile jestem uważny, to znaczy o ile jestem dojrzały, nie mogę zaprzeczyć, że największą i najgłębszą dostrzeżoną oczywistością jest to, iż *ja nie czynię sam siebie*, nie tworzę samego siebie. Nie daję sobie istnienia, nie daję sobie rzeczywistości, którą jestem, ale jestem czymś „danym”. Jest to dojrzały moment odkrycia samego siebie jako zależnego od czegoś innego.

Radość budzi się we mnie co dzień rano.

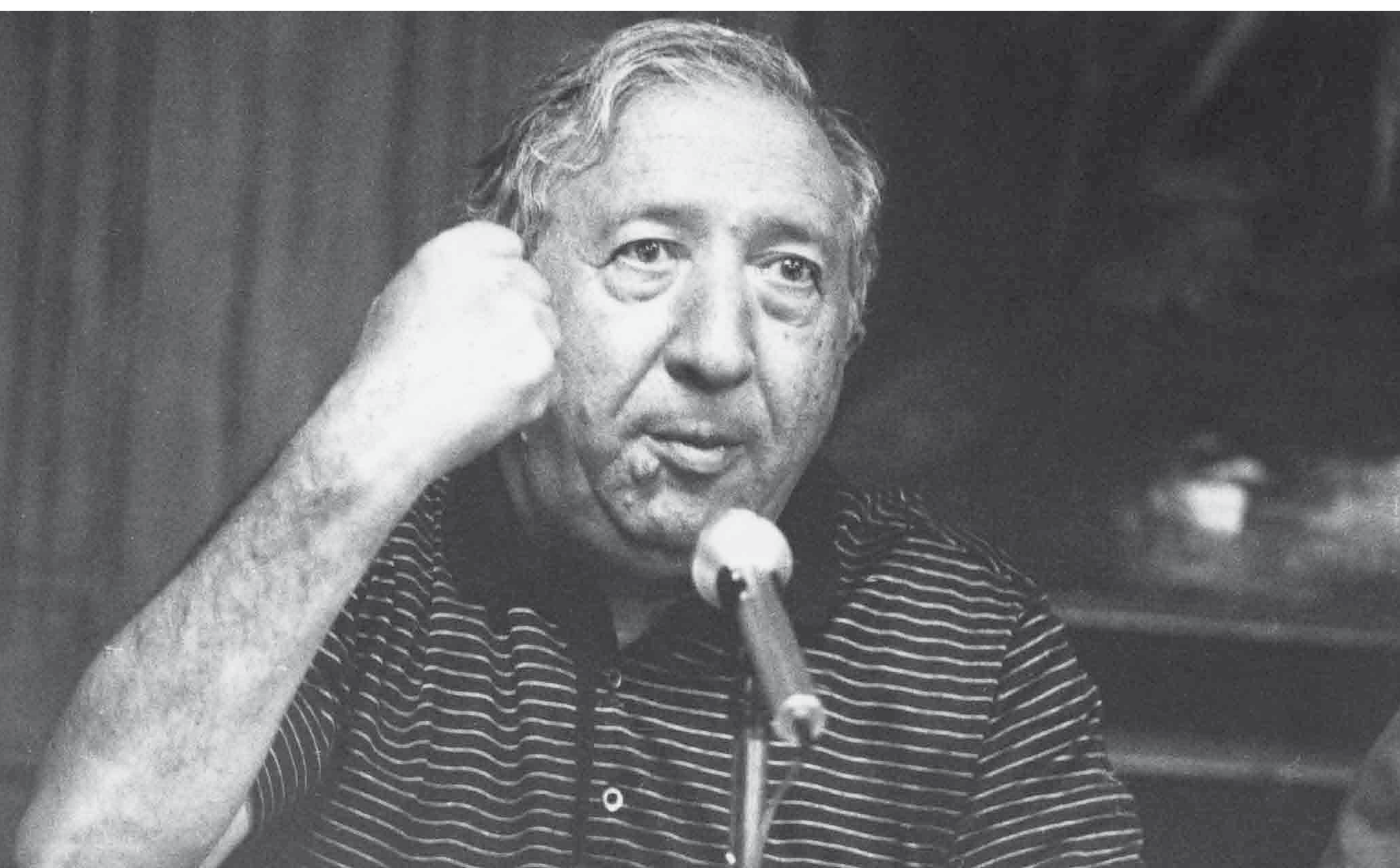
Luigi Giussani

W ZDERZENIU Z RZECZYWISTOŚCIĄ. Doświadczenie owego ukrytego związku, owej tajemniczej, zagadkowej obecności w oczach, które szeroko otwierają się na rzeczy, w fascynacji wzbudzonej przez piękno rzeczy, w zdumieniu pełnym wdzięczności, pokrzepienia, nadziei, to doświadczenie stanowiące serce człowieka – w jaki sposób może okazać swą żywotność? W jaki sposób może nabrać siły? *W zderzeniu z rzeczywistością.* Jedynym warunkiem, aby zawsze i prawdziwie być człowiekiem religijnym, jest intensywne przeżywanie rzeczywistości. Formułą drogi ku znaczeniu rzeczywistości jest życie rzeczywistością bez wykluczania z niej cokolwiek lub zapominania o czymkolwiek.

(*Zmysł religijny*, Wydawnictwo M, Kraków 2015)

**Tajniku wieczny bytu naszego.
Ludzka naturo, więc czemu,
gdyś słaba ze wszech miar i nędzna,
gdy prochem i cieniem jesteś,
tak wzniośle czujesz?**

G. Leopardi

JAK JAN I ANDRZEJ

„JA” ODRADZA SIĘ *w spotkaniu*

Pierwszy rozdział Ewangelii św. Jana, będący zarazem pierwszą w literaturze stronicą mówiącą na ten temat, obok zasadniczego orędzia – „Słowo stało się ciałem”: to, z czego uczyniona jest cała rzeczywistość, stało się człowiekiem – przechowuje również pamięć o tych, którzy natychmiast za Nim poszli. [...]

„Nazajutrz Jan znowu stał w tym miejscu wraz z dwoma swoimi uczniami i gdy zobaczył przechodzącego Jezusa, rzekł...” Wyobraźcie więc sobie tę scenę. [...] Tamtego dnia wśród tych osób było dwóch, którzy przyszli po raz pierwszy [...]. A Jan Chrzciel, wpatrując się w niego, zaraz woła: „**Oto Baranek Boży, który gładzi grzech świata!**”. Ale ludzie pozostali niewzruszeni, byli przyzwyczajeni, że prorokowi wymykały się czasem dziwne, niepojęte, pozbawione związku zdania bez kontekstu; dlatego większość obecnych nie zwróciła na to uwagi.

ŚLEDZILI KAŻDE PORUSZENIE JEGO WARG. Ci dwaj, którzy byli tam po raz pierwszy i śledzili każde poruszenie jego warg, i wpatrywali się w jego oczy, podążając za jego spojrzeniem, w którąkolwiek stronę by się nie zwróciło, zauważyli, że wpatruje się w owego odchodzącego człowieka i **poszli w ślad za nim**. Podążali za nim, trzymając się z dala, dotknięci dziwnym, głębokim, niejasnym i nieuświadomionym zaciekawieniem. [...]

Eugène Burnand, *Uczniowie Piotr i Andrzej biegnący do grobu w poranek Zmartwychwstania, 1898.*
Musée d'Orsay, Paryż.

„Poszli więc i zobaczyli, gdzie mieszka, i tego dnia pozostali u Niego”. „Było to około godziny czwartej po południu”.

A MOJA MAMA POWIEDZIAŁA TO MNIE. Tych dwóch, Jan i Andrzej, Szymon i pozostali, powiedzieli to swoim żonom i niektóre z nich poszły z nimi. Ale powiedzieli to też innym przyjaciołom. A ci przyjaciele powiedzieli to kolejnym przyjaciołom, a tamci kolejnym, i tamci jeszcze kolejnym – to było jak wielki nurt, który się poszerza, jak wielka rzeka, która rośnie; a wreszcie ktoś powiedział to mojej matce – mojej mamie. A moja mama powiedziała to mnie, kiedy byłem mały, a ja mówię: „Mistrzu, choć nie rozumiem, co mówisz, to gdybyśmy mieli odejść, do kogo pójdziemy? Tylko ty masz słowa, które odpowiadają sercu”.

(“Riconoscere Cristo” [Rozpoznać Chrystusa] w: *Il tempo e il tempio*, BUR, Milano 2014)

JAK JAN I ANDRZEJ

„Kiedy spotkałem Chrystusa,
odkryłem, że jestem człowiekiem”.

Gajusz Mariusz Wiktoryn

ŻYWE SPOTKANIE. „Ja” budzi się z niewoli poziomu fizjologii, budzi się ze swego grobu, ze swej mogiły, ze swej początkowej sytuacji zamknięcia, i właśnie dzięki spotkaniu – można by rzec – „powraca do życia”, uświadamia sobie, kim jest.

Owoce spotkania jest wzbudzenie poczucia osoby. To tak jakby osoba się narodziła: ona nie rodzi się wtedy fizycznie, ale **dzięki spotkaniu uświadamia sobie, kim jest**, a zatem rodzi się jako osobowość.

*(L'io rinasce in un incontro. 1986-1987,
BUR, Milano 2010)*

ŻYCIE DZIEJE SIĘ DZIŚ

POKAZAĆ przydatność WIARY

Od mych pierwszych szkolnych zajęć z młodzieżą zawsze powtarzałem: „Nie jestem tutaj, abyście przyjęli jako swoje idee, które wam przekazuję, lecz aby was nauczyć prawdziwej metody osądzania rzeczy, które wam przekażę. A to, co wam przekażę, jest doświadczeniem wynikającym z długiej przeszłości: z dwu tysięcy lat”. Poszanowanie tej **metody** charakteryzowało naszą działalność wychowawczą od samego początku. W sposób jasny wskazywaliśmy jej cel: **pokazać związek wiary z wymogami życia**. W wyniku mojego wychowania w rodzinie, formacji w seminarium i moich własnych przemyśleń doszedłem do głębokiego wniosku, że wiara, która nie może być odszukana i znaleziona w bieżących doświadczeniach, potwierdzona przez nie, użyteczna w wypracowaniu odpowiedzi na bieżące wymagania, nie byłaby wiarą będącą w stanie oprzeć się światu, w którym wszystko, ale to *wszystko*, zdawało się jej przeciwstawiać. Stwierdzenie to jest prawdziwe, bo nawet teologia, przez pewien czas, była ofiarą tej kapitulacji.

WIARA ODPOWIADA NA GŁĘBOKIE POTRZEBY SERCA.

Pokazanie związku wiary z wymogami życia i w ten sposób (to „w ten sposób” ma dla mnie wielkie znaczenie) udowodnienie racjonalności wiary zakłada precyzyjne pojęcie racjonalności. Stwierdzenie, że wiara podnosi wagę racjonalności, oznacza, że **wiara odpowiada zasadniczym i pierwotnym wymogom serca każdego człowieka** (...) wspólnym nam wszystkim: wymogom prawdy, piękna i dobra, sprawiedliwości, miłości, pełnej satysfakcji z siebie, co, jak często zwracam uwagę młodzieży, jest równoważne z doskonałością (w języku łacińskim słowo „zyskiwać zadowolenie” – *satisfacere lub satisfieri* – jest równoważne ze słowem

„Nic nie jest tak niewiarygodne, jak odpowiedź na problem, którego się nie stawia.”

R. Niebuhr

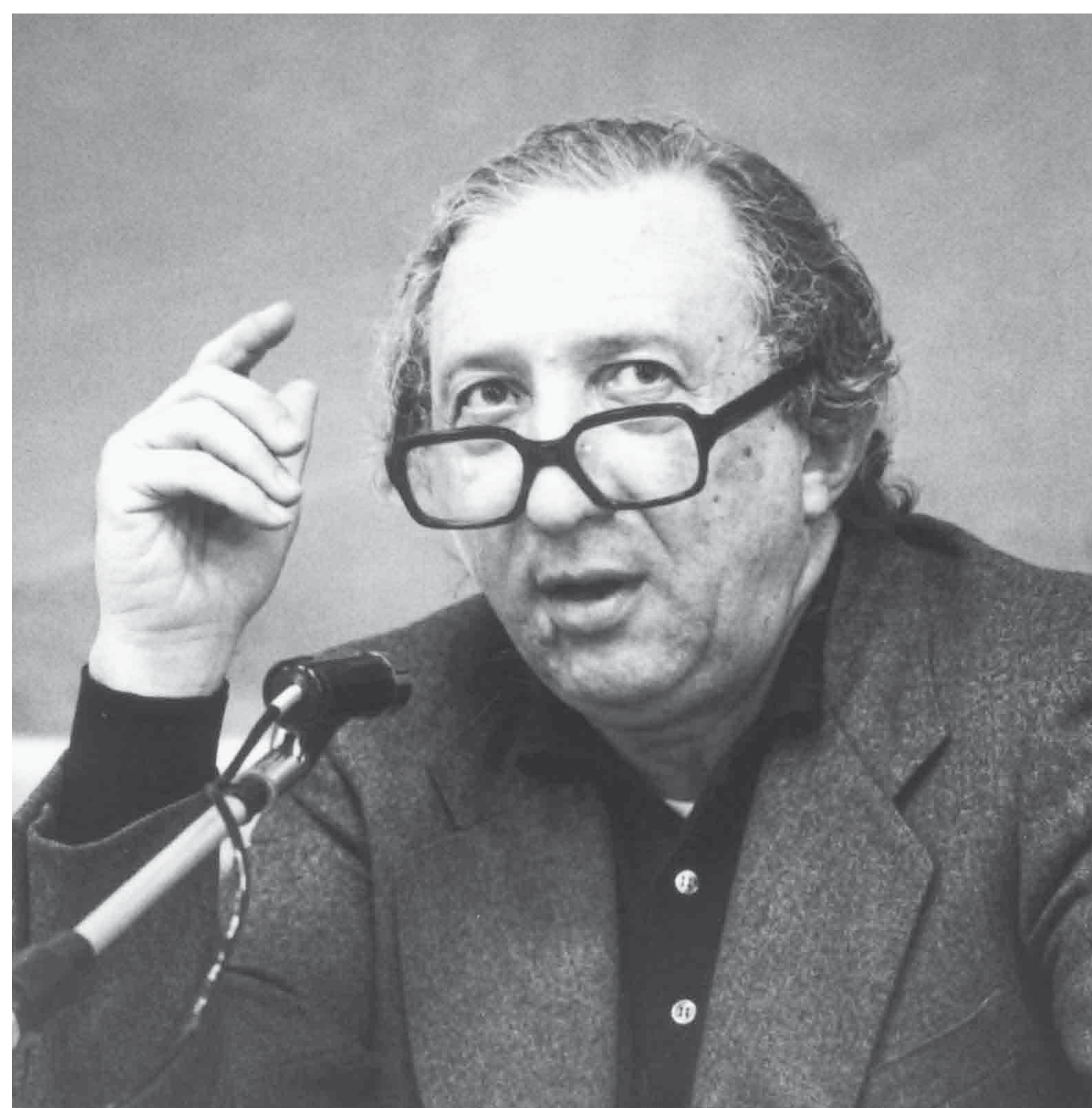
„doskonalić się” – *perficere*: doskonałość i satysfakcja są tym samym, tak jak tym samym są szczęście i wieczność).

Tak więc przez racjonalność rozumiemy fakt odpowiadania podstawowym wymogom serca ludzkiego – tym zasadniczym wymogom, przy pomocy których człowiek, chcąc nie chcąc, mając tego świadomość lub jej nie mając, osądza wszystko, ostatecznie osądza wszystko, w sposób niedoskonały lub w sposób doskonały.

SKUTKI OBECNOŚCI CHRYSYTA. Dlatego też ukazanie racji wiary oznacza coraz pełniejsze, coraz trafniejsze i bardziej wszechstronne opisanie skutków obecności Chrystusa w życiu Kościoła w pełni jego autentyczności, której „strzeże” rzymski papież. **Tym, co proponuje wiara, jest więc przemiana życia.**

Błąd polega na pojmowaniu, proponowaniu i przeżywaniu wiary jako przesłanki, która nie jest do wypełnienia, jako przesłanki, która nie ma nic wspólnego z życiem. Z życiem! A przecież życie dzieje się dziś, gdyż wczoraj już nie istnieje, a jutro jeszcze nie ma. Życie dzieje się dziś.

(*Ryzyko wychowawcze, Jedność, Kielce 2002*)

GDY BRAKUJE RZECZY OCZYWISTYCH, RODZI SIĘ OSOBA

REWOLUCJA *w sobie*

„**N**aprawdę znaleźliśmy się w awangardzie, jesteśmy pierwszymi w tej głębokiej przemianie, w tej głębokiej rewolucji, która nigdy – powtarzam, nigdy – nie będzie polegać na tym, co jak sądzimy, dzieje się na zewnątrz, to znaczy w rzeczywistości społecznej”; bowiem „nie będzie to nigdy obecne w kulturze ani w życiu społecznym, jeśli wcześniej nie będzie (...) w nas. (...) Jeśli sami nie podejmiemy takiej ofiary z siebie, (...) rewolucji nas samych, w pojmowaniu siebie (...) bez uprzedzeń, bez uprzedniego zostawienia czegoś dla siebie”

NIC WIĘCEJ NIE POTRZEBUJEMY. „Odmierzam myśli i czyny, stany ducha i reakcje, dni i noce. Ale to jakaś Inna Obecność jest głębokim towarzyszem i doskonałym Świadkiem. To długa droga, którą musimy przebyć razem, to jest prawdziwa przygoda: odkrycie tej Obecności w naszym ciele i w naszej krwi, **zanurzenie naszego bytu w tej Obecności**, czyli świętość. Jest nią także prawdziwa działalność społeczna. Dlatego (...) trzeba odważnie i wiernie obserwować te symptomy, które objawiają się w sumie okoliczności, w jakich się znaleźliśmy: nic więcej nie potrzebujemy”.

(*Vita di don Giussani*, BUR, Milano 2014)

WYWROTOWY I ZASKAKUJĄCY SPOSÓB. „Cała siła orędzia naszego ruchu mieści się w tym punkcie. Chodzi o **utwierdzenie własnego szczęścia, to znaczy o samorealizację: to jest powód, dla którego przeżywam wiarę, dla którego rozpoznaję Chrystusa: moja samorealizacja dokonuje się w tej więzi.** Ale ja realizuję się w relacji z kobietą, z książką, z jedzeniem, z górą, ze spacerem! Dlatego relacja z Chrystusem jest prawdą o tych rzeczach, prawdą o tych rzeczach, gdy jest się świadomym Obecności, gdy jest się świadomym tej przynależności. Krótko mówiąc, to jest żywa wiara: nic innego jak tylko wywrotowy i zaskakujący sposób bycia zwykłych rzeczy”.

(*Dall'utopia alla presenza. 1975-1978*, BUR, Milano 2006)

**Siły, które poruszają historię,
to te same, które
uszcześliwiają człowieka.**

Luigi Giussani

Nigdy przedtem
nie widzieliśmy się,
lecz to jest to,
co widzimy
między nami i to
jest to, co słyszymy
między nami.

Cześć!

Luigi Giussani

DOBRA TWARZ TAJEMNICY

„KOBIEITO, *nie płacz!*”

„**K**obietto, nie płacz!": oto serce, z jakim stawiani jesteśmy wobec spojrzenia, smutku, bólu wszystkich ludzi, z którymi mamy kontakt, z którymi nawiązujemy relacje na ulicy i w podróży, w naszych podróżach.

STWORZYŁEM CIĘ DLA ŻYCIA. „Kobietto, nie płacz!”. Jakże niewyobrażalne jest to, kim jest Bóg – „Bóg”, Ten, który stwarza cały świat w tym momencie – który widząc i słuchając człowieka, może powiedzieć: „Człowieku, nie płacz!”, „Ty, nie płacz!”. „Nie płacz, ponieważ stworzyłem cię nie dla śmierci, lecz dla życia! Posłałem Cię na świat i umieściłem cię w wielkim towarzystwie ludzi!”.

DOBRE PRZEZNACZENIE. Istnieje jedno tylko takie spojrzenie i jedno takie serce, które przenika was aż do szpiku kości i kocha was aż po wasze Przeznaczenie, spojrzenie i serce, których nikt nie może zmienić, którym nikt nie może zabronić wyrażania tego, co myśli i odczuwa, których nie może pozbawić mocy!

(*Pur vivendo nella carne, vivo nella fede del figlio di Dio*,
Coop. Ed. Nuovo Mondo, Mediolan 2002)

**I nie istnieje nic, co byłoby w stanie
zatrzymać pewność dobrego, będącego
Tajemnicą, Przeznaczenia!**

Luigi Giussani

//
**Życzę sobie i wam,
byśmy nigdy nie zaznali spokoju!
Już nigdy nie zaznali spokoju!**

Luigi Giussani

//

W N U R C I E K O Ś C I O Ł A

NIE *JEDNĄ* Z DRÓG, ale *jedyną* drogę

1977. PAWEŁ VI DO STUDENTÓW WSPÓLNOTY FLORENCKIEJ

„BĄDŹCIE RADOŚNI!”

Przyjmijcie najserdeczniejsze życzenia! Z niezwykłą uwagą śledzimy ugruntowywanie się krzewionego przez Was programu; Waszego stylu życia, młodzieńczego i nowego, odnowionego i odnawiającego przyłgnięcia do chrześcijańskich oraz społecznych ideałów, które otrzymujecie od katolickiego środowiska we Włoszech.

Błogosławimy Wam, a wraz z Wami błogosławimy i pozdrawiamy Waszego Założyciela, księdza Giussaniego. Dziękujemy Wam także za odważne, wierne, stanowcze świadectwa, które daliście w tym okresie niespokojnym ze względu na dotyczące Was pewne nieporozumienia. Bądźcie szczęśliwi, bądźcie wierni, bądźcie silni i radośni, i dawajcie wokół świadectwo, że życie chrześcijańskie jest piękne, intensywne, pogodne, prawdziwie zdolne przekształcić społeczeństwo, do którego przeniknie. Życzymy Wam wielu łask Bożych!

My wierzymy w Chrystusa, który umarł i zmartwychwstał, w Chrystusa który jest obecny tu i teraz, który jedyny może zmieniać i zmienia człowieka i świat, nadając mu nowy kształt.

Jan Paweł II

2002. JAN PAWEŁ II

„DROGĄ TĄ – JAK WIELOKROTNI KSIĄDZ PRAŁAT POWTARZAŁ – JEST CHRYSZTUS”

Powracając pamięcią do historii i dzieł Bractwa i Ruchu, widzimy, że przede wszystkim charakteryzuje je uważne wsluchiwanie się w *potrzeby dzisiejszego człowieka*. Człowiek nigdy nie przestaje szukać: zarówno wtedy, gdy pada ofiarą przemocy, gdy jest samotny i zepchnięty na margines, jak i wtedy, kiedy żyje w pokoju i radości – nieustannie szuka. Jedyna odpowiedź, która może go zaspokoić, kładąc kres poszukiwaniom, rodzi się ze spotkania z Tym, który jest źródłem jego istnienia i działania.

Ruch pragnął zatem i nadal pragnie wskazać *nie jedną* z dróg, ale *jedyną* drogę prowadzącą do przewyciężenia tego egzystencjalnego dramatu.

Drogą tą – jak wielokrotnie Ksiądz Prałat powtarzał – jest Chrystus. On jest Drogą, Prawdą i Życiem w codziennej egzystencji każdego człowieka. [...]Chrześcijaństwo nie jest zbiorem doktryn czy sposobem, by uzyskać zbawienie, ale przede wszystkim „wydarzeniem” spotkania. Tą myślą i doświadczeniem Ksiądz Prałat dzielił się w tych latach z tak wieloma osobami, które przyłączyły się do Ruchu.

//
**Prawdziwym protagonistą historii
jest żebrak: Chrystus żebrzący
o serce człowieka i serce człowieka
żebrzące o Chrystusa.**

Luigi Giussani

//

W N U R C I E K O Ś C I O Ł A

ON STAŁ SIĘ ojcem wielu

2005. JOSEPH RATZINGER

„ON ZNALAZŁ CHRYSZTUSA, PRAWDZIWĄ RADOŚĆ”

Ksiądz Giussani wyrósł w domu – jak powiada – biednym w chleb, ale bogatym w muzykę, i tak od początku został dotknięty, co więcej, zraniony, przez pragnienie piękna. A nie zadowalał się jakimkolwiek pięknem, jakimś banalnym pięknem: poszukiwał samego Piękną, Piękną nieskończonego, i w ten sposób znalazł Chrystusa, a w Chrystusie prawdziwe piękno, drogę życia, prawdziwą radość.

Ksiądz Giussani faktycznie nie zamierzał zachować swego życia dla siebie, lecz oddał życie, i w ten właśnie sposób odnalazł życie nie tylko dla siebie, lecz dla wielu innych. On stał się rzeczywiście ojcem wielu, a prowadząc osoby nie do siebie, lecz do Chrystusa, zdobywał serca, pomagał ulepszać świat, otwierając bramy świata dla nieba.

2005. JORGE MARIO BERGOGLIO

„GŁĘBOKO LUDZKI”

Zgodziłem się zaprezentować tę książkę ks. Giussaniego [*Dlaczego Kościół*] z dwóch powodów. Pierwszy jest bardziej osobisty: to wdzięczność za całe dobro, które od niego otrzymałem w ostatnich dziesięcioleciach jako ksiądz i jako człowiek, czytając jego książki i jego artykuły. Ale chcę powiedzieć coś więcej: Giussani zmienił moje myślenie, dał mi nową hermeneutykę życia i wiary. Wyświadczył mi dobro jako chrześcijanin i jako człowiek.

Drugi powód jest taki, że jestem przekonany, iż jego myśl jest głęboko ludzka, dotykająca człowieka, i że wnika ona w najgłębsze ludzkie pragnienia. Z tych dwóch powodów z radością prezentuję tę książkę.

*Zachowujcie świeżość charyzmatu.
W ciągłym odnawianiu „pierwszej
miłości”. Wciąż w drodze, wciąż
w ruchu, wciąż otwarci na
niespodzianki Boga.*

Papież Franciszek, Przemówienie kończące Światowy
Kongres Ruchów Kościelnych, 2014

C H A R Y Z M A T D Z I Ś

NAJWIĘKSZĄ OFIARĄ jest oddanie własnego życia DLA DZIEŁA KOGOŚ INNEGO

Oddać życie dla dzieła Kogoś Innego. Ten „ktoś inny” objawia się historycznie, jako coś widocznego – w określonej osobie. W naszym Ruchu, na przykład, tą osobą jestem ja. Ale gdy to mówię, to jakby znika wszystko to, co stanowi moje „ja” (ponieważ tym „Kimś Innym” jest Chrystus w swoim Kościele); pozostaje zaś historyczny punkt odniesienia i cały potok słowa, cała rzeka dzieła, które zrodziły się począwszy od pierwszego momentu w szkole Bercheta.

Jeśli stracimy z oczu tę wskazówkę, to stracimy istniejący w czasie fundament naszej zgody, użyteczności naszego działania; wtedy pozwolimy fundamentowi kruszeć.

Każdy ponosi odpowiedzialność za charyzmat; każdy jest przyczyną spadku albo wzrostu skuteczności charyzmatu; każdy jest albo glebą, na której charyzmat marnieje, albo glebą, na której wydaje owoc.

Dlatego **w tym momencie każdy musi sobie zdać sprawę z własnej odpowiedzialności: ma to ogromną wagę jako rzecz bardzo pilna oraz jako wyraz uczciwości i wierności.** Jest to moment odpowiedzialności za charyzmat, którą każdy bierze na siebie.

LINIA WSKAZANYCH ODNIESIĘĆ. Zagłuszanie bądź lekceważenie tych uwag oznacza zagłuszanie i lekceważenie wpływu, jaki historia naszego charyzmatu wywiera na Kościół Boży i dzisiejsze społeczeństwo. [...] W tym momencie powraca **chwilowość**, bo Bóg posługuje się tym, co chwilowe.

Ja mogę zniknąć, ale pozostawione teksty i nieprzerwane następstwo – jeśli Bóg zechce – osób wskazanych jako punkty odniesienia, jako wiarygodna interpretacja tego, co wydarzyło się we mnie, staną się narzędziem upomnienia i odrodzenia; staną się **narzędziem służącym moralności**. Linia wskazanych odniesień jest rzeczą bardziej żywą od terażniejszości, ponieważ nawet tekst można poddać interpretacji; trudno zinterpretować go niewłaściwie, ale można.

Oddanie życia dla dzieła Kogoś Innego zawsze zakłada istnienie związku pomiędzy słowami „Ktoś Inny” a jakąś rzeczywistością historyczną, konkretną, dotykającą, postrzegalną, dającą się opisać, sfotografować, mającą imię i nazwisko. Bez tego jedyną siłą pozostaje nasza duma, i ona chwilowa, lecz chwilowa w najgorszym znaczeniu tego słowa. Gdy mówi się o charyzmacie pozbawionym historyczności, to nie mówi się o charyzmacie katolickim.

(*L'avvenimento cristiano*, BUR, Milano 2003)

Powtarzałem ks. Giussanemu: „Będę ci zawsze wdzięczny, bo kiedy dzięki tobie spotkałem Ruch, mogłem rozpocząć ludzką drogę”. Drogę, która pozwoliła mi zobaczyć naturę chrześcijaństwa i zrozumieć siebie samego. Bez towarzyszenia ks. Giussaniego nigdy nie nauczylibyśmy się rozumieć, co to znaczy przeżywać ludzkie doświadczenie i wiarę.

ks. Julián Carrón